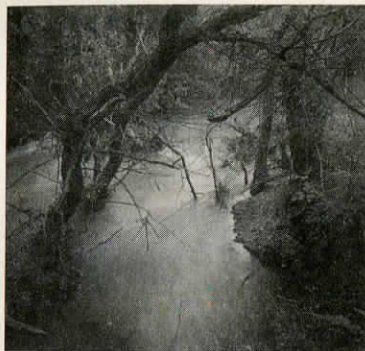

*Acherontas.
Upė, tekanti
į Hado
karalystę*

- 14 **Acherontas. Išvengti Acheronto, išjudinti Acherontą** – išvengti mirties; išjudinti požemių karalystės jėgas. Požemių karalystės upė Acherontas, supamas didžiulių uolų, teka siauru tarpekliu, vedančiu į mirusiųjų (Hado) karalystę. Šią upę Charono valtimi perplaukdavo vėlės. Apie tai pasakoja Horacijus ir Vergilijus.

*Achilas
(su šarvais).
Litografija.
XIX a.*

- 15 **Achilas. Achilo kulnas** – silpnoji žmogaus vieta. Trojos karo didvyrio Achilo tėvas, mirmidonų valdovas iš Šiaurinės Graikijos, buvo mirtingasis, o motina – jūrų deivė Tetidė. Norėdama, kad jos sūnus, kaip ir ji pati, būtų nemirtingas, motina naktimis jį grūdino ugnyje, o dieną įtrindavo ambrosija. Apolodoro minimas mito variantas sako, kad Pelėjas kartą tą procedūrą pamatė ir pasipiktinęs mažąjį Achilą iš jos atėmė. Pagal kitą versiją Tetidė vaikėlį laikė Stikso upės, į kurią įsilieja ugninis Piriflegetontas ir verksmo upė Kokitas, vandenyje. Neuzgrūdintas liko tik kulnas, už kurio Achilą laikė motina. Vergilijus „Eneidoje“ ir kiti vėlesni autoriai pasakoja, kad Achilą Trojos karo metu nukovė Apolonas (arba šis dievas į Achilo kulną nukreipė trojiečio Pario strėlę). Yra ir tokia versija, jog pasiryžęs vesti Trojos valdovo Priamo dukrą Poliksėnę, Achilas atėjo į Apolono šventyklą, o ten į jo kulną ir pataikė Paris.

*Afroditės gimimas.
Reljefas.
V a. pr. Kr.*

- 16 Afroditė. **Afroditės juosta, diržas** – meilės žabangos. Hesiodas ir Homeras pasakoja, kad meilės ir grožio deivė Afroditė (rom. Venera) šią juostą davė Herai, kad toji sugundytų Dzeusą. Mat juostoje buvo įauta visa tai, kas apsvaigina net didžiausius išminčius: meilės troškulys, gundantys žodžiai, glamonių žavesys, šypsena ir kt.

*Amaltėja,
mažylis Dzeusas
ir Panas.
II a. pr. Kr.*

- Amaltėja. **Amaltėjos (gausybės) ragas** – gausių dovanų šaltinis. Amaltėja buvo ožka (arba nimfa), Kretoje išmaitinusi mažylį Dzeusą. Ožkai ragą nusilaužus į medį, nimfa jį pripildė vaisių ir atidavė Dzeusui, o šis ragą padovanojo savo auklėms nimfoms, pasakęs, jog ragas joms duos visko, ko tik tos panorės (Ovidijaus minimas mito variantas). Amaltėjos (gausybės) ragas buvo taikos deivės Eirenės (rom. Pax) ir turto dievo Pluto atributas. Žinoma ir apie upių dievo Achelojo ragą, kurį besigrumdamas nulaužė Heraklis. Apie Amaltėją sužinome iš Higino, Diodoro ir kitų autorių.

17

Amazonės.
Halikarnaso
mauzoliejaus
frizas.
IV a. pr. Kr.

- 18 **A m a z o n ė s .** Tikros amazonės – valdingos, vyriškos moterys. Graikų mitologijoje amazonėmis vadintos moterys kariautojos, Arėjo (rom. Marso) ir Harmonijos palikuonės, gyvenusios Mažojoje Azijoje prie Termodonto upės. Herodotas rašo, kad iš ten jos atsikėlė į Skitiją, o Aischilas tragedijoje „Prikaltasis Prometėjas“ mini versiją, jog amazonės gyveno Kaukazo prieškalnių ir Azovo (Meotidės) jūros apylinkėse. Kadangi amazonės neapkęsdavo savo šalies vyrų, tad, norėdamos pratęsti giminę, susitikdavo su kaimyninių genčių vyrais, sūnus nužudydavo arba atiduodavo auklėti, o dukras mokė karo meno. Kad patogiau būtų šaudyti iš lanko, išdegindavo dešinę mergaičių krūtį. Tačiau Antikos menininkai amazones vaizdavo su abiem krūtimis, dažnai mūvinčias kelnes ir su skitiškomis kepurėmis. Amazonių ginklai – dviašmenis kirvis, ietis, lankas, pusbėnelio formos skydas.

Verpėja.
Piešinys ant vazos.
IV a. pr. Kr.

- 19 **A r a c h n ė .** Darbščioji Arachnė – be galo darbšti, talentinga kūrėja. Puikiai audusi ir siuvinėjusi Lidijos audeklų dažytojo dukra Arachnė labai didžiavosi savo sugebėjimais ir iškvietė pasivaržyti net pačią amatų deivę Atėnę. Kai Arachnė išaudė Dioniso, Dzeuso ir Poseidono meilės scenas, supykusi Atėnė audeklą suplėšė ir trenkė išdidžiai šaudykle. Ovidijus „Metamorfozėse“ pasakoja mitą, kad deivė Hekatė Arachnę pavertė voru, nuolat audžiančiu voratinklį.